

4/2004. (I. 13.) FVM rendelet

az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény 45. §-a (2) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § (1)¹ E rendelet célja, hogy jogszabály vagy pályázati felhívás erre vonatkozó rendelkezése esetén - az abban meghatározottak szerint - az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alapból finanszírozott

➡ a)-b)²

c) a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervben foglalt vidékfejlesztési támogatások igénybevétele feltételeként szükséges, egyes nemzeti és európai uniós jogszabályokban előírt minimális gazdálkodási és környezetvédelmi követelményeit meghatározza.

(2) Az egyszerűsített területalapú támogatások igénybevételéhez szükséges „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” feltételrendszerét az 1. számú melléklet tartalmazza.

(3) A vidékfejlesztési támogatások igénybevételéhez szükséges „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerét a 2. számú melléklet tartalmazza. A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásait az 1. számú mellékletben meghatározott feltételekkel együtt kell alkalmazni.

➡ (4)³ A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a 2. számú mellékletben meghatározott előírásokon kívül további feltételeket is megállapíthat az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott támogatások igénybevételéhez.

2. § (1)⁴ A rendelet hatálya az 1. § (1) bekezdése szerinti támogatást igénybe vevő mezőgazdasági termelőre terjed ki.

➡ (2)⁵ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a 2. számú mellékletekben foglalt követelményeket a gazdálkodók gazdaságuk teljes területén kötelesek alkalmazni a vonatkozó támogatás igénylése esetén.

➡ (3)⁶ A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszer előírásainak teljesítését e rendelet 4. számú mellékletét képező táblázat pontrendszere alapján kell elbírálni és értékelni. A táblázat tartalmazza az egyes szempont teljesítése, illetve nem teljesítése esetén adandó pontszámot, attól is függően, hogy a nem teljesítést hány alkalommal állapították meg, és az milyen mértékű volt.

(4)⁷ Ha a szempontok teljesítése esetén a programban elérhető és az elért pontszám különbségének a programban elérhető pontszámhoz viszonyított százalékos aránya nem nulla, és

---

1 Megállapította: 16/2005. (III. 8.) FVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2005. III. 11-től. Lásd még: ugyane rendelet 4. § (2).

2 Hatályon kívül helyezte: 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 11. § a). Hatálytalan: 2008. V. 2-től. Azon kívül jogszabályokban, ahol a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet 1. számú mellékletére történik hivatkozás, ott az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 1. számú mellékletében foglaltak az irányadóak.

3 Megállapította: 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 10. § (1). Hatályos: 2008. V. 2-től.

4 Megállapította: 16/2005. (III. 8.) FVM rendelet 2. § (1). Hatályos: 2005. III. 11-től. Lásd még: ugyane rendelet 4. § (2).

5 Megállapította: 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 10. § (2). Hatályos: 2008. V. 2-től.

6 Megállapította: 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 10. § (3). Hatályos: 2008. V. 2-től.

7 Beiktatta: 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2004. XI. 4-től.

a) az legfeljebb 10%, akkor a mezőgazdasági termelőnek figyelmeztető levelet kell küldeni;

b) az legfeljebb 20%, akkor az adott évi támogatási összegből 10%-ot le kell vonni;

c) az legfeljebb 30%, akkor az adott évi támogatási összegből 20%-ot le kell vonni;

d) az legfeljebb 50%, akkor az adott évi támogatási összegből 50%-ot le kell vonni;

e)¹ az legfeljebb 70%, akkor az adott évi támogatási összegből 100%-ot le kell vonni;

f) az meghaladja a 70%-ot, akkor a mezőgazdasági termelőt a programból ki kell zárni.

(5)² A táblázatban megjelölt egyes esetekben az elért pontszámtól függetlenül a mezőgazdasági termelő az adott gazdálkodási évben az érintett (P1), vagy valamennyi (P2) parcella után nem jogosult támogatásra, illetve a mezőgazdasági termelőt a programból ki kell zárni (P3).

(6)³ Az agrár-környezetgazdálkodási támogatásban részesülő gazdálkodó a helyes gazdálkodási gyakorlatra vonatkozó előírások, valamint a kedvezőtlen adottságú területek kompenzációs, illetve a Natura 2000 területek kompenzációs támogatásaiban részesülő mezőgazdasági termelő a helyes mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások teljesítésének ellenőrzése, valamint a nevezett támogatások monitoringja érdekében a gazdasága teljes területén végzett tevékenységekről e rendelet 5. számú melléklete szerinti gazdálkodási naplót naprakészen köteles vezetni. Az agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevétele esetén a gazdálkodási napló naprakész vezetése abban az esetben is kötelező, amennyiben a talajvizsgálati eredmény és tápanyag-gazdálkodási terv még nem készült el.

Az agrár-környezetgazdálkodási támogatásban részesülő gazdálkodó köteles a 2007/2008. gazdálkodási évtől kezdődően a gazdálkodási napló egy aláírt másolatát - a hozzá kapcsolódó dokumentumok (pl. számlák, bizonylatok) másolatai nélkül - elküldeni minden év augusztus 31. és október 31. között a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ (a továbbiakban: MgSzH Központ) címére (1118 Budapest, Budaörsi u. 141-145.).

A 2006/2007. gazdálkodási évre vonatkozó gazdálkodási napló egy aláírt másolatát 2007. augusztus 31. és 2007. december 31. közötti időszakban kell beküldeni az MgSzH Központ címére (1118 Budapest, Budaörsi u. 141-145.).

A gazdálkodási naplót a kötelező nyilvántartásokra vonatkozó előírások szerint a kapcsolódó dokumentumokkal együtt legalább 5 évig meg kell őrizni.

(7)⁴ A gazdálkodási napló formanyomtatványát a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) honlapján közzéteszi.

(8)⁵ A gazdálkodási naplók kezelését, adatainak feldolgozását az Agrár-környezetgazdálkodási Információs Rendszer (AIR) működtetéséért felelős, a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól szóló 131/2004. (IX. 11.) FVM rendelet 18. §-ának (3) bekezdésében meghatározott szervezet végzi.

(9)⁶ Amennyiben a gazdálkodó az adott gazdálkodási évre vonatkozó beküldési határidő végéig nem küldi meg a gazdálkodási napló másolatát az MgSzH Központ részére, az MVH egyszeri alkalommal, 15 napos határidő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel.

1 Megállapította: 85/2005. (IX. 27.) FVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2005. IX. 30-tól. A folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

2 Beiktatta: 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2004. XI. 4-től.

3 Megállapította: 157/2007. (XII. 22.) FVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2007. XII. 25-től.

4 Megállapította: 157/2007. (XII. 22.) FVM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2007. XII. 25-től.

5 Beiktatta: 67/2006. (IX. 15.) FVM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2006. IX. 18-től.

6 Beiktatta: 157/2007. (XII. 22.) FVM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2007. XII. 25-től.

(10)¹ A 2006/2007. gazdálkodási évtől kezdve, amennyiben a gazdálkodó a (6) bekezdésben előírt kötelezettségének a hiánypótlási felszólítás ellenére sem tesz eleget, úgy

- a) az első alkalom esetén az 5. évre jutó támogatási összeg 25%-ára,
- b) a második alkalom esetén az 5. évre jutó támogatási összeg 50%-ára,
- c) a harmadik alkalom esetén az 5. évre jutó támogatási összeg 100%-ára

nem jogosult.

(11)² Amennyiben a gazdálkodó már felvette az 5. évre jutó támogatási összeget, úgy a (10) bekezdésben foglaltak szerint köteles azt visszafizetni.

3. § (1) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályával összeegyeztethető szabályozást tartalmaz: „A Tanács 2003. szeptember 29-i, 1782/2003/EK rendelete a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendeletek módosításáról”

(2) E rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

 [1. számú melléklet a 4/2004. \(I. 13.\) FVM rendelethez](#)³

[2. számú melléklet a 4/2004. \(I. 13.\) FVM rendelethez](#)⁴

A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásai

Szempon	Előírás
1. Szántóföldi növénytermesztés	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monokultúrás termesztés alkalmazása nem lehetséges, kivéve az évelő takarmánynövényeknél, a méhlegelőnél és a zöldtrágyázás céljából vetett növények esetében. 2. A vetésforgó kialakításában a következő irányelveket kell figyelembe venni:<ol style="list-style-type: none"> a) cukorrépa, cékla, takarmányrépa, burgonya, lóbab, szója és csillagfürt négyévente csak egyszer kerülhet ugyanarra a táblára; b) napraforgó ötévente egyszer kerülhet ugyanarra a táblára; c) legalább ötévente egyszer pillangós vagy zöldtakarmány növényt kell termesztani a vetésváltásban, beleértve a másodvetést is; d) szárazborsó hétévente csak egyszer termesztendő; e) kukoricát csak alacsony nitrogénigényű növény követhet; f) két nem évelő pillangós növény termesztése között minimum két év szünetet kell tartani; g) lucerna után nem következhet egyéb pillangós növény, illetve lucerna után az utóveteménynek jelentős nitrogénigényűnek kell lenni; h) szója, napraforgó és olajrepcé nem követhetik egymást;

1 Beiktatta: 157/2007. (XII. 22.) FVM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2007. XII. 25-től.

2 Beiktatta: 157/2007. (XII. 22.) FVM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2007. XII. 25-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 11. § b). Hatálytalan: 2008. V. 2-től. Azon külön jogszabályokban, ahol a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet 1. számú mellékletére történik hivatkozás, ott az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 1. számú mellékletében foglaltak az irányadóak.

4 Megállapította: 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2004. XI. 4-től.

	<p>i) a vetésgörögben a kalászosok és a kukorica együttes részaránya nem haladhatja meg a hetvenöt százalékot.</p> <p>3. A mechanikus gyomirtást a gyomok virágzása előtt el kell végezni.</p> <p>4. Évente eltérő mélységű talajművelés alkalmazása.</p> <p>5. A szalmabálákat egy hónapon belül le kell hordani a területről a betakarítást követően.</p>
2. Gyepgazdálkodás	<p>1. Szarvasmarha, juh, kecske, dám- és gímszarvas, szamár, ló és bivaly (egyéb állat nem legeltethető) esetében az állatsűrűség mértéke nem haladhatja meg: - az 1,8 állategység/hektár értéket a nem nitrátérzékeny területeken; - az 1,4 állategység/hektár értéket a nitrátérzékeny területeken.</p> <p>2. A bálázást és a széna lehordását legfeljebb egy hónapon belül el kell végezni.</p> <p>3. Gyepet égetése tilos.</p> <p>4. A legeltetési időszak végén tisztító kaszálást kell végezni minden évben.</p> <p>5. A téli legeltetés tilos.</p> <p>6. Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni.</p>
3. Tápanyag-gazdálkodás	<p>1. Ötévente szűkített talajvizsgálat (pH, humusztartalom, K_A, vízdoldható összes só, $CaCO_3$, $NO_2 + NO_3$, P_2O_5, K_2O).</p> <p>2. Tisztított szennyvíz, szennyvíziszap, hígtrágya kijuttatás és talajjavítás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat.</p> <p>3. A gazdálkodó a nitrogéntrágyázás során nem lépheti túl a kedvezőtlen és nem kedvezőtlen adottságú, továbbá a nitrátérzékeny és nem nitrátérzékeny területekre megadott határértékeket (lásd a kiegészítő táblázatot).</p> <p>4. A nitrátérzékeny területeken az akcióprogram előírásait kötelező betartani [a 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet 8. § (1)-(3) bekezdései, illetve 9. § (1)-(2) és (4) bekezdésében foglaltak mellett].</p> <p>5. A nem nitrátérzékeny területeken az alábbi előírásokat kell betartani: a) Meredekebb lejtésű területeken trágyát kijuttatni csak azonnali bedolgozás mellett lehet. b) Trágya nem juttatható ki felszíni víztől, forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól tíz méteres sávban, valamint hullámtereken, parti sávokban és vízjárta területeken. c) Gyors hatású, könnyen oldódó nitrogéntrágya, trágyalé, hígtrágya betakarítás után csak akkor juttatható ki a szántóterületre még az adott évben, ha a trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése közötti idő nem több mint tizennégy nap. d) Tilos a trágya kijuttatása december 1. és február 15. között. Nem juttatható ki trágya fagyott (a talaj öt centiméter vagy annál nagyobb mélységig tartósnan fagyott), vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra. e) A gazdálkodó istállótrágyát csak szigetelt alapú, a csurgalékvíz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornával és aknával ellátott, legalább nyolchavi trágyamennyiség tárolására alkalmas trágyatelepen, hígtrágyát legalább négyhavi trágyamennyiség tárolására alkalmas szigetelt tartályban, medencében tárolhat. A nem nitrátérzékeny területen az állattartó gazdálkodónak a híg- és istállótrágya tárolókra vonatkozó előírásokat az alábbi határidőktől kezdődően kell teljesíteni az akcióprogram előírásainak megfelelően:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - hígtrágya tároló 50 állategység/gazdaság felett 2006. január 1-jétől; - hígtrágya tároló 50 állategység/gazdaság alatt 2010. január 1-jétől; - istállótrágya tároló 50 állategység/gazdaság felett 2010. január 1-jétől; - istállótrágya tároló 50 állategység/gazdaság alatt 2014. január 1-jétől.
4. Növényvédelem	<ol style="list-style-type: none"> 1. A mezőgazdasági tevékenység során kizárólag hatóságilag engedélyezett növényvédő szert és terméskészítő anyagot lehet felhasználni a technológiai és a felhasználásra való jogosultsági előírások maradéktalan betartása mellett. Növényvédő szert emberi és állati tartózkodásra, valamint élelmiszer és takarmány tárolására szolgáló helyiségtől elkülönített és biztonságosan zárható raktárban vagy szekrényben, tűz- és robbanásveszélyt kizáró, egészséget és környezetet nem veszélyeztető módon szabad tárolni [a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet előírásai szerint]. 2. Tilos növényvédő szert tárolni egy kilométeres távolságon belül<ol style="list-style-type: none"> a) a Balaton, a Velencei-tó, a Tisza-tó és a fürdőzésre kijelölt vizek partvonalának teljes hosszában, b) a vízművek, víznyerőhelyek védőterületén belül. 3. Gondoskodni kell a növényvédelmi tevékenység során kiürült csomagoló burkolatok, göngyölegek szakszerű összegyűjtéséről, kezeléséről, ártalmatlanításáról (vonatkozó jogszabálynak megfelelően). 4. A növényvédelmi tevékenység során csak megfelelő műszaki állapotú növényvédelmi gépek és növényvédő szer kijuttatására szolgáló berendezések használhatók.	
5. Természet- és tájvédelem (a védett területeken és az Érzékeny Természeti Területek célprogramoknál)	<ol style="list-style-type: none"> 1. A gazdálkodónak kerülni kell a természetes vagy természet közeli élőhelyek károsítását a mezőgazdasági tevékenység (kiszántás, trágyázás vagy vegyszerezés, tájelemek elmozdítása stb.) során is. 2. A gazdálkodónak kerülni kell a gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek károsítását, rongálását a mezőgazdasági tevékenység során. 3. A gazdálkodó nem változtathatja meg a kialakított parcellaméretet. 4. Melioratív meszezés, drénezés és öntözés nem engedélyezett. 5. Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási módszerek és technológiák alkalmazhatók (kaszálás a tábla közepétől kifelé haladva, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni). 6. Ideiglenes vagy állandó épületek létesítését csak az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságának jóváhagyásával lehetséges. 7. Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereinek bevonásával egyedileg kell meghatározni a kaszálás időpontját az ex lege védett lápokon. 8. A meglévő fasorokat, erdősávokat, idős fákat meg kell őrizni. 9. A természetvel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depónia (trágyaszarvas, bálakazal, szalmakazal stb.) csak a művelt területen hozható létre. 10. Fokozottan védett madárfajok fészkek megfellelása esetén a gazdálkodónak haladéktalanul értesíteni kell az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit. 11. Az állatok éjjeli szálláshelyének kialakításánál csak természetes anyagokat lehet (fa, nád) felhasználni.	

	12.	A pásztorok szálláshelyének kialakítását tájba illően, a hagyományos építészeti anyagok és módszerek felhasználásával kell elvégezni.
	13.	A tókák, belvizes foltok megőrzése kötelező.
6. Állattartás	1.	A gazdálkodónak az állattartás során gondoskodnia kell az állat számára olyan életkörülmények biztosításáról, amelyek megfelelnek az állat fajának, fajtájának, nemének, korának jellemző fizikai, élettani, tenyésztési, viselkedési és szociális sajátosságainak, valamint egészségi állapotának.
	2.	Az állat etetése és itatása során csak olyan takarmányt és ivóvizet, illetve egyéb itatásra alkalmas folyadékot szabad felhasználni, amely az állat, illetve közvetve az ember egészségét nem veszélyezteti.
	3.	Az állattartó köteles állatának rendszeres állatorvosi ellátásáról gondoskodni.
	4.	Az állattartónak az állatok tartása, szállítása és forgalmazása során gondoskodnia kell az állat-egészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírások betartásáról.
7. Talajerózió	1.	Erózióknak kitett területeken, tavaszi vetésű növények vetéséig talajfedettség biztosítása.
	2.	Erózióval veszélyeztetett területeken szintvonalas talajművelés alkalmazása.
	3.	Erózió ellen kialakított teraszok megőrzése.
	4.	Tizenkét százaléknál nagyobb lejtésű területen kapás kultúrák termesztése tilos.
	5.	Természetes talajvédelmet szolgáló meglévő zöld sávok (sövények, táblaszegélyek stb.) megőrzése.
	6.	Talaj megnyitását eredményező művelést követően talajlezáró művelet alkalmazása.
8. Talaj szervesanyag-tartalma	1.	Betakarítást követő tarlóhántás, illetve tarlóápolás alkalmazása.
	2.	A tarló égetése tilos.
9. Talajszerkezet	1.	Termőföld hasznosításának megfelelő gépek, eszközök alkalmazása.
	2.	A termőföld művelése a nedvességtartalomnak megfelelő művelés- és menetszám mellett úgy történjen, hogy a talajszerkezet romlása, tömörödése elkerülhető legyen.
	3.	Periodikus (ötévente egyszer) mélyművelés alkalmazása.
10. A művelés minimális szintje	1.	Szántóterületek művelésben tartása, gyommentes állapot biztosítása mellett.
	2.	A tájképet alkotó természetes elemek megőrzése.
	3.	Biztosítani kell a természetes gyepterületek megőrzését.
	4.	A mezőgazdasági területeken a hasznosítás szempontjából nem kívánatos lág- és fásszárú növények megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni.
	5.	A gyepterületen a megfelelő állatsűrűséggel kell biztosítani az alul-, illetve túllegettetés elkerülését, vagy legalább évente egyszeri tisztító kaszálást kell végezni.
11. A gazdaság területének rendben tartása	1.	A gazdálkodónak a gazdaságot és annak környezetét rendben, hulladékmentesen kell tartani a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásoknak megfelelően.
	2.	A gazdálkodónak gondoskodni kell a használatában lévő gazdasági utak jó állapotának fenntartásáról, valamint a csapadékos idő okozta úthibák kijavításáról.
12. Kötelező nyilvántartások	1.	A gazdálkodónak a mezőgazdasági parcellán végzett tevékenységeiről naprakész nyilvántartást kell vezetni az FVM által rendszeresített formanyomtatványon, a gazdálkodási naplóban, amely tartalmazza a tápanyag-gazdálkodásra vonatkozó részleteket is.
	2.	A gazdálkodónak a gazdálkodása során felhasznált növényvédő szerekről, valamint azokkal kapcsolatos tevékenységéről permetezési naplót kell vezetnie.
	3.	A gazdálkodónak az állattartás során vezetnie kell az állat-egészségügyi, illetve állattartási jogszabályokban részletezett nyilvántartásokat.

4. A gazdálkodónak a nyilvántartásokat és azok dokumentációit legalább a vállalt agrár-környezetgazdálkodási célprogramnak megfelelő időtartamig meg kell őrizni.

Kiegészítő táblázat a 2. számú melléklethez¹

**Hektáronként kiadható maximális nitrogén (N) hatóanyag mértékei
 különböző adottságú és érzékenységu területeken**

(Mértékegység: kg/ha)

Kedvezőtlen Adottságú Térségekben				Nem Kedvezőtlen Adottságú Térségekben			
nitrátérzékeny területen		nem nitrátérzékeny területen		nitrátérzékeny területen		nem nitrátérzékeny területen	
kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)
170	170	200	200	220	170	300	220

Megjegyzés: Ha az előírt talajvizsgálatokon alapuló tápanyag-gazdálkodási terv az adott területre vonatkozóan a fenti határértékeket meghaladó mennyiségben határozná meg a hektáronként kiadható nitrogén hatóanyag mennyiségét, akkor is a táblázatban megadott mértékig lehet nitrogén hatóanyagot kijuttatni a termőföldre.

3. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez²

Állategység (ÁE) számítási táblázat

Állatfajok megnevezése	Mennyiség (db)	Állategység (ÁE)
Kérődzők		
<i>szarvasmarha/bivaly</i>		
borjú 6 hónapos korig	1	0,4
6-24 hónapos korú növendék	1	0,6
24 hónaposnál idősebb állat	1	1
<i>juh</i> (vegyes korcsoport)	1	0,15
<i>kecske</i> (vegyes korcsoport)	1	0,15
<i>dámszarvas</i> (vegyes korcsoport)	1	0,15
<i>gímszarvas</i> (vegyes korcsoport)	1	0,3
Sertésfélék		
tenyészkoca malacok nélkül	1	0,5
malac 25 kg-ig	1	0,03
hízósertés 25-110 kg	1	0,2
kan	1	0,5
Lófélék		
ló (vegyes korcsoport)	1	1
öszvér, szamár (vegyes korcsoport)	1	0,6
Baromfifélék		
pecsenyetyúk és kakas, valamint gyöngytyúk és kakas (vegyes korcsoport)	1	0,01
tojótyúk és kakas (vegyes korcsoport)	1	0,02
pulyka (vegyes korcsoport)	1	0,03
Víziszárnyasok		
lúd (vegyes korcsoport)	1	0,03

1 Megállapította: 157/2007. (XII. 22.) FVM rendelet 2. §, Melléklet. Hatályos: 2007. XII. 25-től.

2 Beiktatta: 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet 1. § (4). Hatályos: 2004. XI. 4-től.

kacsa (vegyes korcsoport)	1	0,02
Egyéb állatok		
nyúl (vegyes korcsoport)	1	0,02

Az állategység a különböző állatfajok állományának együttes számbavételére alkalmas egyenérték. Az állategység, mint mérőszám a Nemzeti Vidékfejlesztési Terven belül az állatok létszámához kötött (állatállomány alapú) támogatások igénylésére és kifizetésére, valamint a gazdálkodók által szolgáltatott adatok egységes feldolgozására és ellenőrzésére szolgál.

4. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez¹

A Helyes Gazdálkodási Gyakorlatra vonatkozó előírások ellenőrzési szempontjai

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke
Helyes Gazdálkodási Gyakorlat		
1. Szántóföldi növénytermesztés		
Monokultúras termesztés alkalmazása nem lehetséges, kivéve az évelő takarmánynövények, méhlegelő vagy zöldtrágya céljából vetett növények esetében	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
A vetésforgó irányelveit nem tartották be a támogatás időtartama alatt	10	A gazdálkodási napló és a jelölt vetésszerkezet alapján az előírt vetésszerkezet irányelveit nem tartották be
A mechanikus gyomirtást a gyomok virágzása előtt el kell végezni ²	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
Évente eltérő mélységű talajművelés alkalmazása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
A szalmabálákat egy hónapon belül le kell hordani a területről a betakarítást követően	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
2. Gyepgazdálkodás		
Szarvasmarha, juh, kecske, gím- és dámszarvas, szamár, ló és bivaly (egyéb állat nem legeltethető) esetében az állatsűrűség mértéke nem haladhatja meg az 1,8, illetve nitrátérzékeny területeken az 1,4 állategység/ha értéket	10	Az állatsűrűség meghaladta az 1,8, de nem lépte túl a 2,0 értékeket, illetve nitrátérzékeny területeken az állatsűrűség meghaladta az 1,4, de nem lépte túl az 1,6 állategység/ha értéket Az állatsűrűség a 2,0, illetve nitrátérzékeny területeken az 1,6 állategység/ha értéket meghaladta
A bálázást és a széna lehordását legfeljebb egy hónapon belül el kell végezni	10	A széna lehordása csak a kaszálást követően történt meg, ugyanakkor a későbbi időpontban a kaszálást követően a széna lehordása elfogadható volt

¹ Beiktatta: 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet 1. § (5). Hatályos: 2004. XI. 4-től.

² Helyesbítette: Magyar Közlöny 2004/173.

		A széna lehordása nem történt meg a kas követő 40 napon túl sem
Gyepek égetése tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
A legeltetési időszak végén tisztító kaszálást kell végezni minden évben	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án történt tisztító kaszálás Az összterület több, mint 20%-án nem történt tisztító kaszálás
A téli legeltetés tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni	10	A gyepterület kevesebb, mint 20%-án károsodott a gépi munkavégzés következtében A gyepterület több, mint 20%-án károsodott a gépi munkavégzés következtében
3 Tápanyag-gazdálkodás		
5 évente szűkített talajvizsgálat megléte (pH, humusztartalom, K_A , vízoldható összes só, $CaCO_3$, NO_2+NO_3 , P_2O_5 , K_2O)	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-a esetében nem rendelkezik talajvizsgálati eredménnyel Az összterület több, mint 20%-a esetében rendelkezik talajvizsgálati eredményekkel
Tisztított szennyvíz, szennyvíziszap kijuttatás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat	10	Engedély nélküli szennyvíz, szennyvíziszap kijuttatás történt
Hígrágya kijuttatás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat	10	Engedély nélküli hígrágya kijuttatás történt
Talajjavítás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat	10	A talajjavítás engedély nélkül, vagy nem megfelelően történt
A gazdálkodó a nitrogén trágyázás során nem lépheti túl a kedvezőtlen és nem kedvezőtlen adottságú, továbbá a nitrátérzékeny és nem nitrátérzékeny területekre megadott határértékeket	10	A kijuttatott N hatóanyag mennyisége meghaladja a határértéket
A nitrátérzékeny területeken az akcióprogram előírásait kötelező betartani	10	Nem tartották be az akcióprogram előírásait
A nem nitrátszegény területeken az alábbi előírásokat kell betartani:		
Meredekebb lejtésű területeken trágyát kijuttatni csak azonnali bedolgozás mellett lehet	10	Nem tartották be az előírást
Trágya nem juttatható ki felszíni víztől, forrástól, emberi fogyasztásra, ill. állatok itatására szolgáló kúttól 10 m-es sávban, valamint hullámtereken, parti sávokban és vízjárta területeken	10	Nem tartották be az előírást
Gyors hatású, könnyen oldódó nitrogéntrágya, trágyalé, hígrágya betakarítás után csak akkor juttatható ki a szántóterületre még az adott évben, ha a trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése közötti idő nem több, mint 14 nap	10	A trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése között eltelt idő volt, mint 14, kevesebb, mint 20 nap A trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése között eltelt idő volt, mint 20 nap
Tilos a trágya kijuttatása december 1-je és február 15-e között	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-a esetében történt trágya kijuttatás a tiltott időszakban Az összterület több, mint 20%-a esetében történt trágya kijuttatás a tiltott időszakban
Nem juttatható ki trágya fagyott (a talaj 5 cm, vagy annál nagyobb mélységig tartósan fagyott), vízzel	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást

telített, összefüggő hótakaróval borított talajra		Az összterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírást
A gazdálkodó istállótrágyát csak szigetelt alapú, a csurgalékvíz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornával és aknával ellátott, legalább 8 havi trágyamennyiség tárolására alkalmas trágyatelepen tárolhat	10	A trágya tárolása trágyatelepen történik, telep paraméterei kisebb mértékben eltér megadottaktól, apróbb hiányosságok előfordulnak A trágya tárolása teljesen szabálytalanul történik
A gazdálkodó hígtrágyát csak legalább 4 havi trágyamennyiség tárolására alkalmas szigetelt tartályban, medencében tárolhat	10	A hígtrágya tárolása szigetelt tartályban történik, de a tartály paraméterei kisebb mértékben eltérnek a megadottaktól, apróbb hiányosságok előfordulnak A hígtrágya tárolása teljesen szabálytalanul történik
4. Növényvédelem		
A mezőgazdasági tevékenység során kizárólag hatóságilag engedélyezett növényvédő szert és termésközelítő anyagot lehet felhasználni a technológiai és a felhasználásra való jogszabályi előírások maradéktalan betartása mellett	10	Nem tartották be az előírást
Növényvédő szert emberi és állati tartózkodásra, valamint élelmiszer és takarmány tárolására szolgáló helyiségtől elkülönített és biztonságosan zárható raktárban, vagy szekrényben, tűz- és robbanásveszélyt kizáró, egészséget és környezetet nem veszélyeztető módon szabad tárolni; 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet alapján	10	Nem tartották be az előírást
Tilos növényvédő szert tárolni egy kilométeres távolságon belül - a Balaton, a Velencei-tó, a Tisza-tó, a fürdőzésre kijelölt vizek partvonalának teljes hosszában - és a vízművek, víznyerő helyek védőterületén belül	10	Nem tartották be az előírást
Gondoskodni kell a növényvédelmi tevékenység során kiürült csomagoló burkolatok, göngyölegek szakszerű összegyűjtéséről, kezeléséről, ártalmatlanításáról	10	Nem tartották be az előírást
A növényvédelmi tevékenység során csak megfelelő műszaki állapotú növényvédelmi gépek és növényvédő szer kijuttatására szolgáló berendezések használhatók	10	A növényvédelmi gépek műszaki állapota kisebb hiányosságokat mutat, ugyanakkor hiányosságok olyan mértékűek, hogy vezetnek környezetterheléshez Egyes növényvédelmi gépek olyan műszaki állapotban vannak, a hiányosságok olyan mértékűek, amelyek már egyértelműen környezetterheléshez vezethetnek
5. Természet- és tájvédelem (a védett természeti területeken és a meghirdetett ÉTT célprogramok keretében)		
A gazdálkodónak kerülni kell a természetes vagy természet közeli élőhelyek károsítását a mezőgazdasági tevékenység (kiszántás, trágyázás vagy vegyszerezés, tájelemek elmozdítása stb.) során is	10	A természetes vagy természet közeli élőhelyek a tevékenységek során minimális mértékben károsodtak, de károsodás csak a gazdálkodási összefüggő indokolt esetben következett be A természetes vagy természet közeli élőhelyek a tevékenységek során indokolatlan esetben károsodtak
A gazdálkodónak kerülni kell a gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek károsítását, rongálását a mezőgazdasági tevékenység során	10	A gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek szemmel láthatóan károsodtak a gazdálkodási tevékenység során
Melioratív meszezés nem engedélyezett	10	A meszezés az összterületnek kevesebb, mint 10%-át érintette A meszezés az összterületnek több, mint 10%-át érintette

Drénezés nem engedélyezett	10	A drénezés az összterületnek kevesebb, 10%-át érintette A drénezés az összterületnek több, mint 1 érintette
Öntözés nem engedélyezett	10	Az öntözés az összterületnek kevesebb, 10%-át érintette Az öntözés az összterületnek több, mint 1 érintette
Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási módszerek és technológiák alkalmazhatók (kaszálás a tábla közepétől kifelé haladva, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni)	10	A természetvédelmi szempontból kaszálási technológiák nem kerültek betart
Ideiglenes vagy állandó épületek létesítése csak az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság jóváhagyásával lehetséges	10	A gazdálkodó az épületek kialakításak engedélyben szereplő paraméterektől eltért A gazdálkodó engedély nélkül alakított épületet vagy épületeket a területen
Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereinek bevonásával egyedileg kell meghatározni a kaszálás időpontját az ex lege védett lápokon	10	Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei a kaszálás időpont meghatározásába be lettek vonva, a gazdálkodó a megállapított dátumoktól eltért Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei a kaszálás időpont meghatározásába nem lettek bevonva
A meglévő fasorokat, erdősávokat, idős fákat meg kell őrizni	10	Kisebb kivágások történtek, de az elvégzett munkálatok nem okoztak jelentős, mir változást A fasoroknak több, mint 10%-a indokolatlan pótlás nélkül került kivágásra
A természetvel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depónia (trágyaszarvas, bálakazal, szalmakazal stb.) csak a művelt területen hozható létre	10	Elhanyagolható területnagyságon (100 m ² alatt), nem tartós jelleggel a művelt területen kívül is létesítettek depóniát, ugyanakkor igénybe vett területen komolyabb szennye nem történt Jelentős területnagyságon (100 m ² felett) tartós jelleggel a művelt területen kívül létesítettek depóniát, ebből kifolyólag es komolyabb szennyeződés is történt
Fokozottan védett madárfajok fészkekének megtalálása esetén a gazdálkodónak haladéktalanul értesíteni kell az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit	10	Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit nem, vagy csak késve értesít ugyanakkor a fészkekben nem keletkezett l Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit nem értesítették, és a fészkekben kár keletkezett
Az állatok éjjeli szálláshelyének kialakításánál csak természetes anyagokat (fa, nád) lehet felhasználni	10	Az éjjeli szálláshelyek kialakításánál jelentős mennyiségű mesterséges anyagot felhasználtak
A pásztorok szálláshelyének kialakítását tájba illeszkedően, a hagyományos építészeti anyagok és módszerek felhasználásával kell elvégezni	10	A pásztorok szálláshelyének kialakítása nem az előírt módon történt
Tókák, belvizes foltok megőrzése kötelező	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
6. Állattartás		
A gazdálkodónak az állattartás során gondoskodnia kell az állat számára olyan életkörülmények biztosításáról, amelyek megfelelnek az állat fajának, fajtájának, nemének, korának jellemző fizikai, élettani, tenyésztési, viselkedési és szociális sajátosságainak, valamint egészségi állapotának	10	Az állatok számára biztosított életkörülmények nem felelnek meg a vonatkozó állattartási előírásoknak

Az állat etetése és itatása során csak olyan takarmányt és ivóvizet, illetve egyéb itatásra alkalmas folyadékot szabad felhasználni, amely az állat, illetve közvetve az ember egészségét nem veszélyezteti	10	Az állatok etetése, itatása során szemlátható szabálytalanságok történtek
Az állattartó köteles állatának állatorvosi ellátásáról rendszeresen gondoskodni	10	Az állatok nem állnak rendszeres állatorvosi ellenőrzés alatt (az állatorvosi igazgató hiányoznak)
Az állattartónak az állatok tartása, szállítása és forgalmazása során gondoskodnia kell az állat-egészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírások betartásáról	10	Nem tartották be az előírást
7. Talajerózió		
Erózióknak kitett területeken, tavaszi vetésű növények vetéséig talajfedettség biztosítása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
Erózióval veszélyeztetett területeken szintvonalas talajművelés alkalmazása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
Erózió ellen kialakított teraszok megőrzése	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
12%-nál nagyobb lejtésű területen kapás kultúrák termesztése tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
Természetes talajvédelmet szolgáló meglévő zöld sávok (sövények, táblaszegélyek stb.) megőrzése	10	A táblaszegélyek, zöld sávok kevesebb, mint 20%-a, indokolt gazdálkodással kapcsolatos okok miatt megszüntetésre került, ugyan ebből kifolyólag eróziós problémák keletkeztek A táblaszegélyek, zöld sávok kevesebb, mint 20%-a, indokolatlanul megszüntetésre került, ennek következtében a területek erózióveszélyeztetettsége nőtt
Talaj megnyitását eredményező művelést követően talajlezáró művelet alkalmazása szükséges	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
8. Talaj szervesanyag tartalma		
Betakarítást követő tarlóhántás, illetve tarlóápolás alkalmazása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
A tarló égetése tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást
9. Talajszerkezet		
Termőföld hasznosítási irányának megfelelő gépek, eszközök alkalmazása	10	Kisebb, a talajszerkezetre különösebb vagy nem jelentő hiányosságok előfordulnak A meglévő erő- és munkagépek nem lehetővé teszik a termőföld hasznosítási irányának megfelelő talajművelést, azok használata talajszerkezet károsodásához vezethet
A termőföld művelése a nedvességtartalomnak megfelelő művelési és menetszám mellett történjen úgy, hogy a talajszerkezet romlása, tömörödése elkerülhető legyen	10	A talajszerkezet egyértelműen a nem megfelelő művelésnek köszönhetően tömörödött, leromlott szerkezetű
Mélyművelés egyszeri elvégzése az ötéves időszak alatt	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírást

		Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
10. Művelés minimális szintje		
Szántóterületek művelésben tartása, gyommentes állapot biztosítása	10	Az özssterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírás Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
A tájképet alkotó természetes elemek megőrzése	10	Csak minimális mértékben, a területen mezőgazdasági munkák szempontjából különösen indokolt esetben történt változtatás természetes tájelemekben A tájképet alkotó természetes elemek jelentős változtatások történtek
Biztosítani kell a természetes gyepterületek megőrzését	10	Az özssterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírás Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
A mezőgazdasági területeken a hasznosítás szempontjából nem kívánatos lágy- és fásszárú növények megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni	10	Az özssterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírás Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
A gyepterületen a megfelelő állatsűrűséggel kell biztosítani az alul-, illetve túllegeltetés elkerülését	10	Az özssterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírás Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
A gyepterületen legalább évente egyszeri tisztító kaszálást kell végezni	10	Az özssterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírás Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
11. A gazdaság területének rendben tartása		
A gazdálkodónak a gazdaságot és annak környezetét rendben, hulladékmentesen kell tartani a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásoknak megfelelően	10	A gazdálkodás rendezetlen, szennyezett körülmények között zajlik, a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat nem tartják be
A gazdálkodónak gondoskodni kell a használatában lévő gazdasági utak jó állapotának fenntartásáról, valamint a csapadékos idő okozta úthibák kijavításáról	10	Az özssterület kevesebb, mint 20%-án tartották be az előírás Az özssterület több, mint 20%-án nem tartozik be az előírás
12. Kötelező nyilvántartások		
A gazdálkodónak a mezőgazdasági parcellán végzett tevékenységeiről gazdálkodási naplót kell vezetni, amely tartalmazza a tápanyag-gazdálkodásra vonatkozó részleteket is	10	A meglévő gazdálkodási napló tartalmaz pontatlanságokat, de azok a gazdálkodás egészségének a szakmai nyomon követés megítélhetőségét nem akadályozzák A gazdálkodó nem vezet gazdálkodási naplót
A gazdálkodónak a gazdálkodása során felhasznált növényvédő szerekről, valamint azokkal kapcsolatos tevékenységéről permetezési naplót kell vezetnie	10	A meglévő permetezési napló tartalmaz pontatlanságokat, de azok a növényvédő szer felhasználásának szakmai nyomon követés megítélhetőségét nem akadályozzák A gazdálkodó nem vezet permetezési naplót
A gazdálkodónak az állattartás során vezetnie kell az állat-egészségügyi, illetve állatjóléti jogszabályokban részletezett nyilvántartásokat (állatlétszám, elhullások és azok okai, alkalmazott kezelések, állatállomány-változás adatai stb.)	10	A meglévő nyilvántartás tartalmaz pontatlanságokat, de azok az állat-egészségügyi, állatjóléti kapcsolatos tevékenységek szakmai nyomon követés megítélhetőségét nem akadályozzák A gazdálkodó nem vezet az állat-egészségügyi, ill. az állatjóléti jogszabályokban meghatározott tevékenységekről nyilvántartást

A gazdálkodónak a nyilvántartásokat és azok dokumentációit legalább a vállalt agrár-környezetgazdálkodási célprogramnak megfelelő időtartamig meg kell őriznie	10	Apróbb hiányosságok előfordulnak, de a gazdálkodás egészének szakmai megítélés nem akadályozzák
		A gazdálkodó nem, vagy alig őrzi meg a gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartások dokumentációit, azokból a gazdálkodás egészének szakmai megítélés nem lehetséges

5. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez¹

A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” nyilvántartási kötelezettségeinek teljesítése érdekében vezetendő gazdálkodási napló

GN01	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium		GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ GAZDÁLKODÁSI ÉV	
Támogatott adatai				
Név:				
Cégforma:				Ügyfél-regisztrációs szám:
Helység:				
Irányítószám:	Utca, tér, házszám:			
Telefonszám:			Fax:	
E-mail:				
Kapcsolattartó adatai (amennyiben eltér a támogatott adataitól)				
Név:				
Helység:				
Irányítószám:	Utca, tér, házszám:			
Telefonszám:			Fax:	
E-mail:				
Megjegyzés: A gazdálkodási naplóhoz csatolandó dokumentumok jegyzékét a minisztérium tartalmazza!				
Nyilatkozat: Büntetőjogi felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy a Gazdálkodási Naplóban közölt adatok a valóságot tükrölik.				
Dátum:				Gazdálkodó aláírása:

GN02			ÖSSZESÍTŐ ADATLAP			
Földhasznosítási összesítő			Állatállomány összesítő			
hasznosítási irány megnevezése	terület (ha)		Állatfaj	korcsoport	állategység (AE)	nyitó állatlétsz. szeptember 01. (db)
	1.					2.
szántó		1.				
gyep		2.				
szőlő		3.				
gyümölcs		4.				
nádas		5.				

¹ Megállapította: 67/2006. (IX. 15.) FVM rendelet 2. §. Hatályos: 2006. IX. 18-tól.

halastó		6.				
zsombékos, láp		7.				
erdő		8.				
pihentetett terület		9.				
egyéb:		10.				
összesen		11.				

GN03		PARCELLAÖSSZESÍTŐ ADATOK							1 k vé k
Egységes parcellasorszám		blokkazonosító	parcella-sorszám	helyrajzi szám	terület (ha)	hasznosítási irány	támogatási program megnevezése (AKG célprogram, KAT)		
tárgyévi	előző évi								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		

GN04		PARCELLA ALAPADATOK - szántó					egységes par	
Parcellán termesztett növény adatai								
A termesztett növény	faj megnevezése					fajta meg		
	1.					2.		
elővetemény								
főnövény								
másodvetemény								
Tápanyag-gazdálkodási terv						A parcellát érintő t		
Trágyaféleség megnevezése	mennyisé	N	P ₂ O ₅	K ₂ O		megnevezés (szél, vízerózió, belvív, fagykár)	megn hatás	

4.	kg, t, m ³ /ha	hatóanyag kg/ha					11.
	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
összesen							

GN05	PARCELLA ALAPADATOK - ültetvény						egységes par	
Ültetvény alapadatai								
növényfaj megnevezése	fajta megnevezése	alany megnevezése	részarány (%)	sortávolság (m)	tőtávolság (m)	telep év		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		
Tápanyag-gazdálkodási terv						A parcellát érintő t		
Trágyaféleség megnevezése	mennyisé	N	P ₂ O ₅	K ₂ O			megnevezés (szél, vízerózió, belvíz, fagykár)	
	kg, t, m ³ /ha	hatóanyag kg/ha						a illet
10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	
összesen								

GN06	PARCELLA MŰVELÉSI ADATOK parcella hasznosítási iránya			egységes p
Művelési adatok				
ideje	művelet megnevezése	művelethez kapcsolódó adatok, kijuttatott, betal melléktermék(ek), elemi kár		
		megnevezése	mennyis	
1.	2.	3.	4.	

Takarmányozás		Trágyázás			
takarmány neve	mennyisége (t)	trágyaféleség megnevezése	mennyisége (t)	hatóanyaga (kg)	kijuttatás gyakoriság
12.	13.	14.	15.	16.	17.

GN16	MEGJEGYZÉSEK				
Ideje	GN adatlap száma	GN adatlap lapszáma	oszlop-szám	sorszám	me

GN17	SZAKTANÁCSADÁSI ADATLAP			
Szaktanácsadó adatai				
Név:	Szaktanácsadó foglalkoztató szervezet neve:			
Azonosító:	Szaktanácsad tárgya:			
Helység:				
Irányítószám:	Utca, tér, házsám:			
Telefonszám:				Faxszám:
E-mail:				
Megjegyzés				
Dátum:				Szaktanácsadó aláírása:
Szaktanácsadó adatai				

Név:		Szaktanácsadót foglalkoztató szervezet neve:	
Azonosító:		Szaktanácsad tárgya:	
Helység:			
Irányítószám:		Utca, tér, házszám:	
Telefonszám:			Faxszám:
E-mail:			
Megjegyzés			
Dátum:		Szaktanácsadó alíírása:	

_____

TARTALOMJEGYZÉK

4/2004. (I. 13.) FVM rendelet	1
az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról	1
1. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez	3
2. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez	3
A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásai	3
Hektáronként kiadható maximális nitrogén (N) hatóanyag mértékei különböző adottságú és érzékenységű területeken	7
3. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez	7
Állategység (ÁE) számítási táblázat	7
4. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez	8
A Helyes Gazdálkodási Gyakorlatra vonatkozó előírások ellenőrzési szempontjai	8
5. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez	14
A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” nyilvántartási kötelezettségeinek teljesítése érdekében vezetendő gazdálkodási napló	14